



Кількісне дослідження

# Мова спілкування та прослуховування музики

липень-серпень 2025 року

*Мистецтво знаходити вірний шлях*

# Параметри дослідження



## Метод збору даних

**CAWI** (Computer Assisted Web Interviewing) – анкетування з використанням мережі Інтернет. Респондент самостійно заповнює online анкету без допомоги інтерв'юера



## Розмір вибірки

1800 респондентів основної вибірки  
+ 453 респонденти – українські мігранти за кордоном. Відповіді ЦА не входять в показник «Вибірка в цілому» та аналізуються окремо



## Середня тривалість інтерв'ю

15 хвилин



## Період збору даних

Липень-серпень 2025 року



## Цільова аудиторія

**Чоловіки та жінки віком 16-65 років**  
Слухачі музики хоча б пару разів на місяць



## Географія дослідження

Вся Україна, окрім тимчасово окупованих територій (Донецька, Луганська області та АР Крим), міське населення

### Соціально-демографічний профіль основної вибірки, 1800 респондентів:

|                          |                                   |     |
|--------------------------|-----------------------------------|-----|
| Стать                    | Чоловік                           | 48% |
|                          | Жінка                             | 52% |
| Вік                      | 16-25                             | 13% |
|                          | 26-35                             | 24% |
|                          | 36-45                             | 29% |
|                          | 46-60                             | 34% |
| ВПО                      | Проживав/ла тут до 24.02.2022     | 86% |
|                          | Переїхав/ла сюди після 24.02.2022 | 14% |
| Рівень освіти            | Неповна середня                   | 2%  |
|                          | Середня                           | 15% |
|                          | Середня спеціальна                | 36% |
|                          | Вища                              | 44% |
|                          | Науковий ступінь                  | 3%  |
| Регіон                   | Захід                             | 23% |
|                          | Київ                              | 18% |
|                          | Південь                           | 11% |
|                          | Північ                            | 12% |
|                          | Схід                              | 24% |
|                          | Центр                             | 13% |
| Розмір населеного пункту | 500 тис. жителів та більше        | 39% |
|                          | 100-500 тис. жителів              | 24% |
|                          | 50-100 тис. жителів               | 7%  |
|                          | Менше 50 тис. жителів             | 30% |

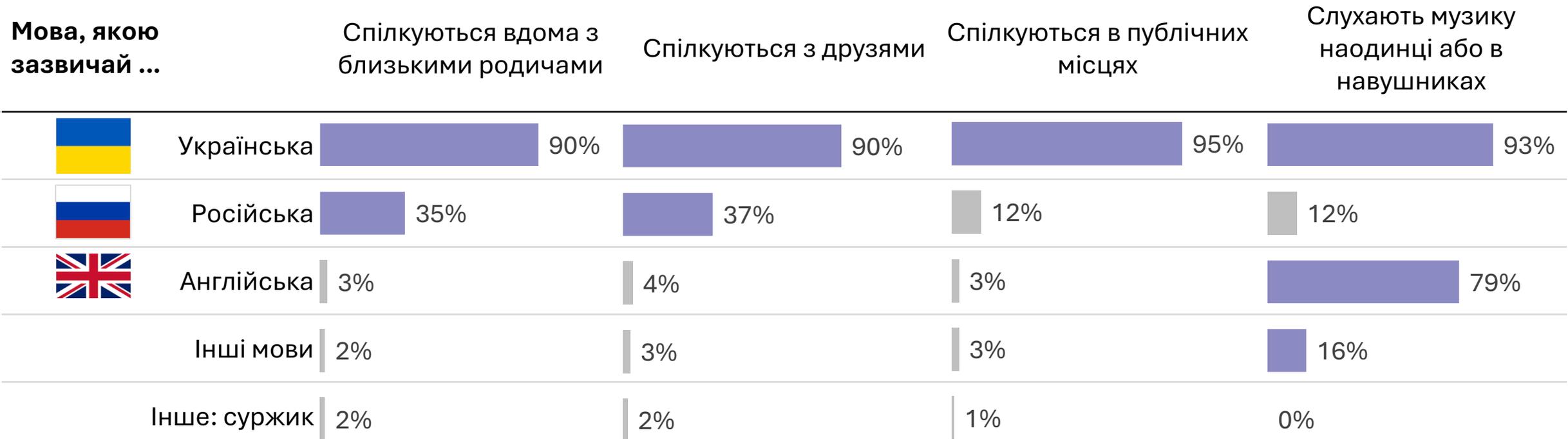
# Українська мова домінує серед українців, але на побутовому рівні російську використовують більше третини опитаних



В публічному просторі російську мову використовують рідше – лише 12%, частіше використовуючи державну мову.

Водночас більшість тих, хто спілкується російською мовою в побуті, знають українську. Крім того лише третина з них (35-37%) слухають російськомовну музику: лише 12% зазначили прослуховування російськомовної музики.

Це може свідчити про те, що люди, які досі спілкуються російською мовою прагнуть до української, але в силу звички або середовища досі не перейшли на неї повністю.

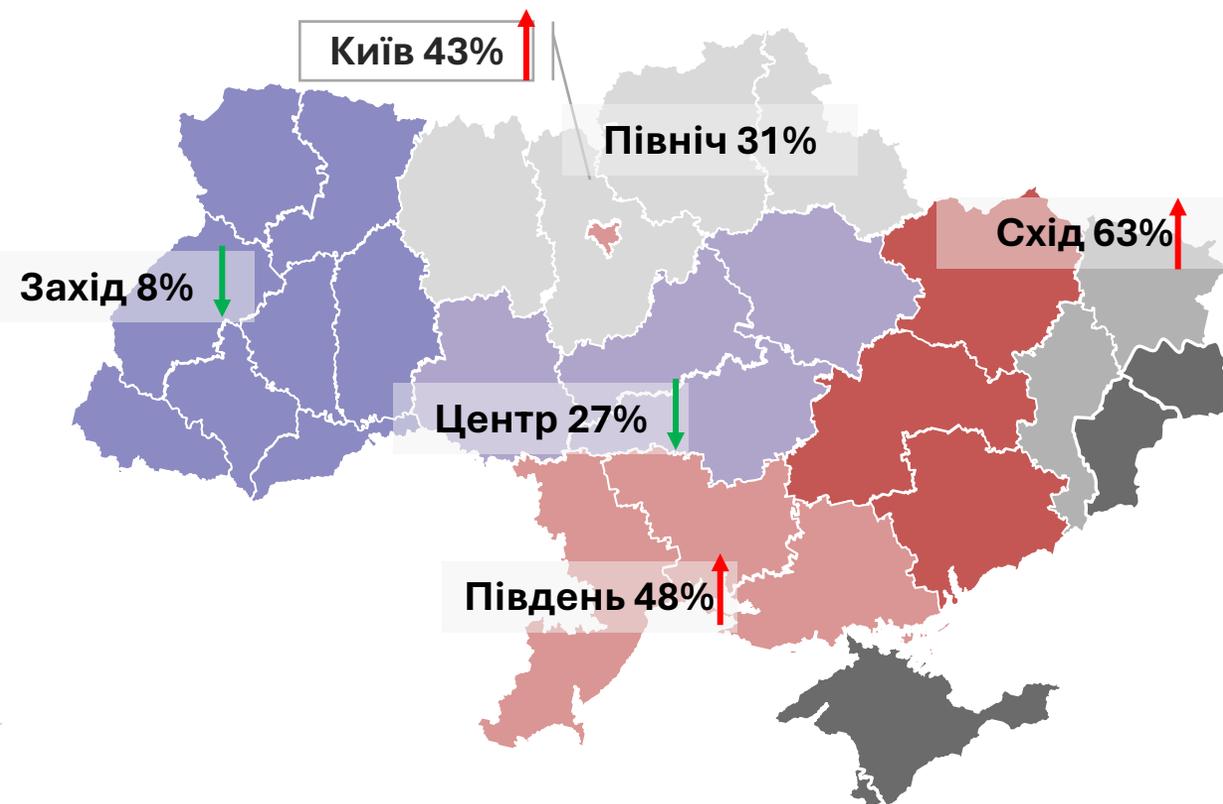
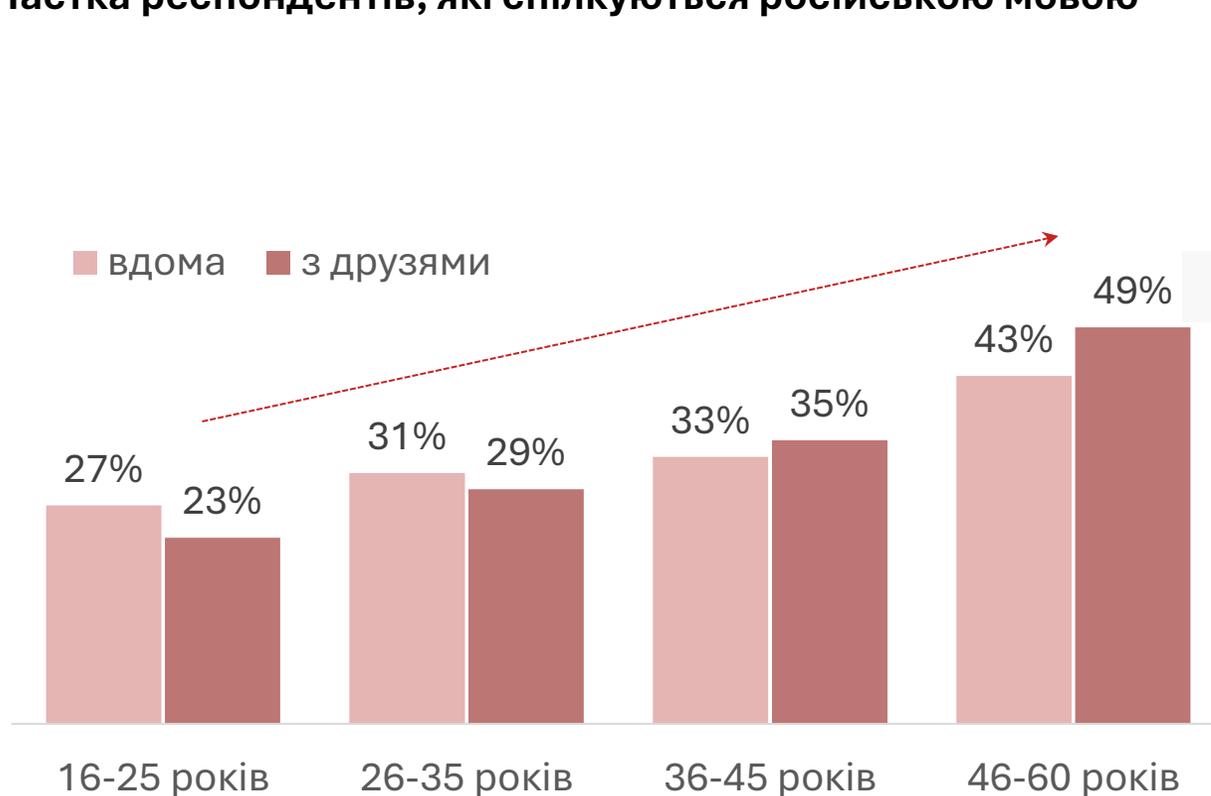


# Російська мова в побуті переважає серед людей старшого віку

Чим старшим є респондент, тим частіше в побуті він використовує російську мову. Частка російськомовної молоді (16-25 років) складає 23-27%.

В регіональному розрізі найбільш російськомовними регіонами залишається Східний, Південний регіони та місто Київ.

## Частка респондентів, які спілкуються російською мовою

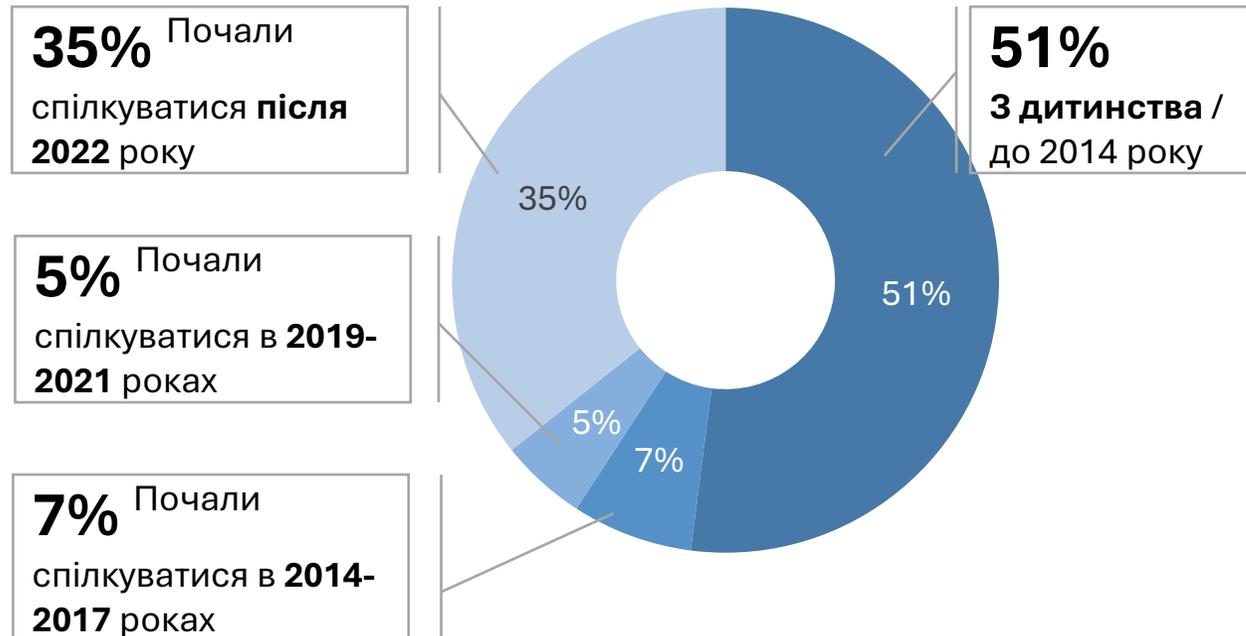


# Найбільшим поштовхом до переходу на українську мову стало повномасштабне вторгнення рф в Україну

Більшість опитаних володіли українською мовою з дитинства і переважно це молодь. В період 2014-2017 років, на тлі анексії Криму та часткового вторгнення на Сході 7% перейшли на українську. Ще 5% зробили це пізніше – в 2019-2021 роках на тлі затвердження Закону України «Про мову». Найбільшим поштовхом стало повномасштабне вторгнення, після якого 35% стали більшою мірою використовувати українську.

## Спілкуються українською

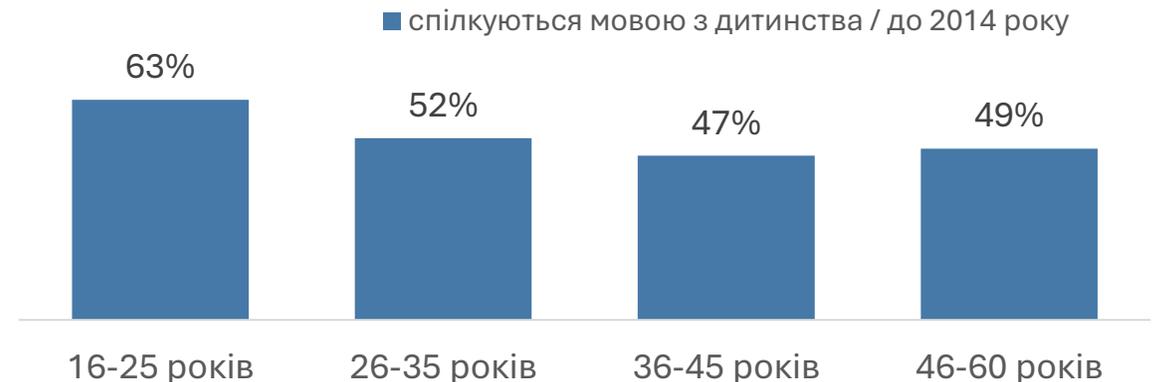
Як давно ви спілкуєтесь українською мовою?



ЗНАЧНА ЧАСТИНА РЕСПОНДЕНТІВ ВОЛОДІЄ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ З ДИТИНСТВА. ПІД ФРАЗОЮ «ПОЧАЛИ ГОВОРИТИ» ВОНИ МАЮТЬ НА УВАЗІ ПЕРІОД, КОЛИ УКРАЇНСЬКА МОВА СТАЛА ДОМІНУВАТИ В ЇХНЬОМУ ПОВСЯКДЕННОМУ СПІЛКУВАННІ.

«Чіткої дати переходу нема, знаю українську з народження, але в побуті почала більше послуговуватись нею приблизно у 2021 році»

«Я україномовна з народження, але переїзд до Києва у 2014 році заклав комплекси, що я якась не така. І почала говорити мовою ворога, але від 10 лютого 2022 року я повернулася до свого.»

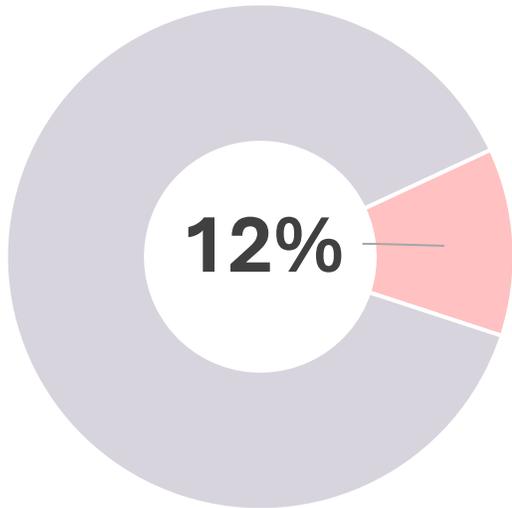


# Емоційна прив'язаність до минулого — головна причина прослуховування російськомовної музики

12% слухають російськомовну музику і з них більшість (78%) слухають її через особисті спогади, ностальгування. Водночас вагома частка опитаних спонтанно вказує що цей вибір не є вибором на користь російських виконавців, і вони слухають старі російськомовні треки українських виконавців.

## Слухають музику російською

Якою або якими мовами ви слухаєте музику, коли перебуваєте на одинці або в навушниках?



Вибірка N=1800 респондентів

## Причини прослуховування російської музики

Чому ви слухаєте музику російських виконавців?



N=207, слухають російськомовну музику

# Серед українців є запит на переклад старих пісень українською, щоб зберегти спогади у прийнятний спосіб

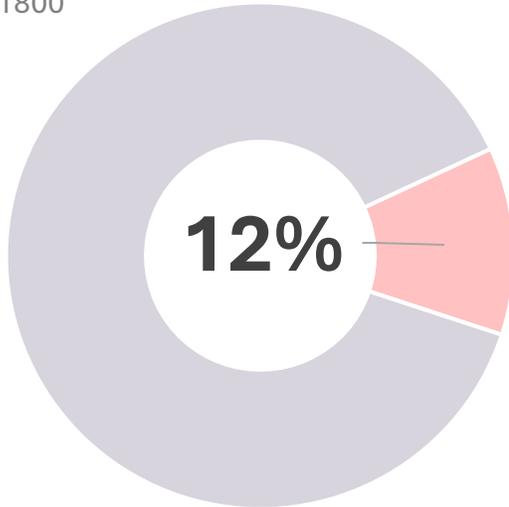


DIVE AND  
DISCOVERY  
RESEARCH

## Слухають музику російською

Якою або якими мовами ви слухаєте музику, коли перебуваєте на одинці або в навушниках?

N=1800



Вибірка N=1800 респондентів

## Ностальгія та спогади часто стосуються старих пісень українських виконавців

«Я не слухаю російських виконавців, я можу слухати російськомовні хіти українських артистів, бо **це інколи викликає ностальгію**»

«Слухаю **пісні моєї юності**. Сучасні не слухаю»

«Дуже рідко слухаю російською, але через те що слухала раніше то в деякий період є така **ностальгія** за піснями які слухала раніше. Я знаю що це не правильно і потрібно над цим працювати та **слухати більше нашого українського**»

## Запит на переклад старих російськомовних пісень українських артистів

«Я не слухаю російських виконавців. Я слухаю старі пісні українських виконавців російською мовою. Але **якщо пісня вже є в перекладі на українську, то обираю її**»

«...переважно більшість старих пісень українських артистів не перекладені, через що мені доводиться слухати російською.

**Я б дуже хотіла почути переклад пісень** «Время и стекло», це моє дитинство та пам'ять про рідний але нажаль окупований Бердянськ.»



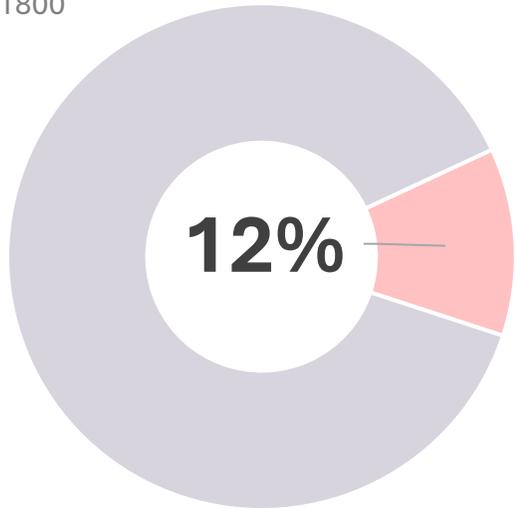
Молодь частіше слухає російськомовну музику одним з провокуючих факторів є те, що саме молоді важко знайти україномовну музику в каналах прослуховування [\(слайд 45\)](#)

Попри те, що молодь найрідше використовує російську мову у спілкуванні, а основним мотивом прослуховування російськомовної музики є ностальгія, саме респонденти віком 16–25 років роблять це найчастіше.

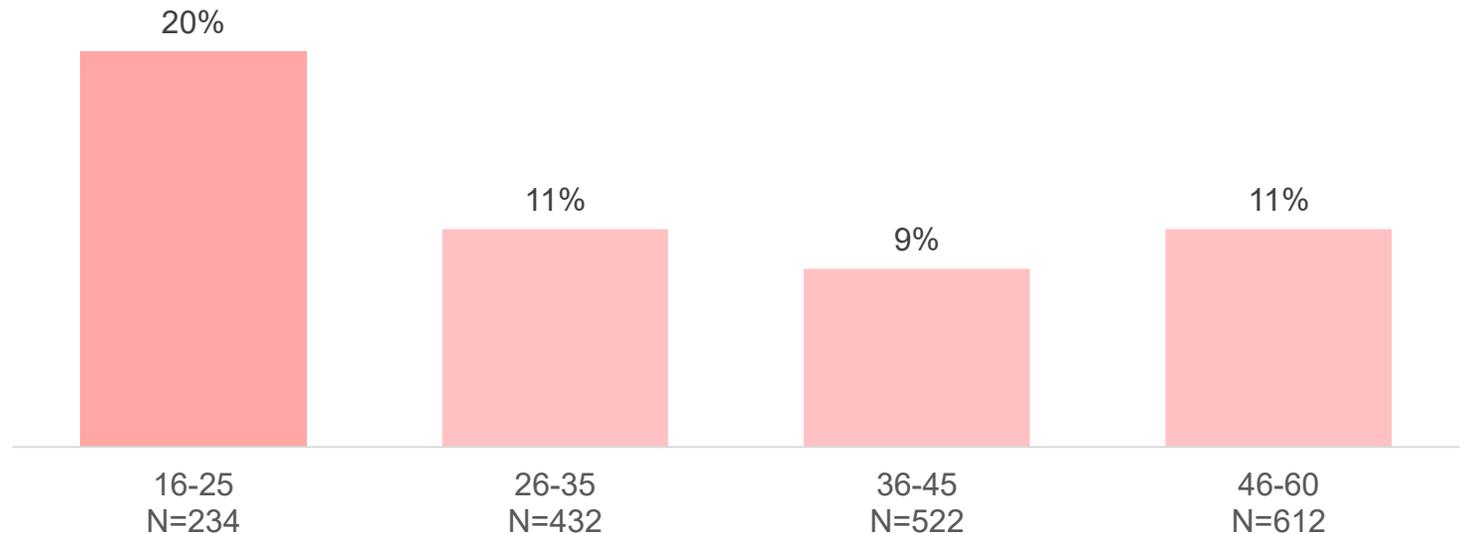
### Слухають музику російською

Якою або якими мовами ви слухаєте музику, коли перебуваєте на одинці або в навушниках?

N=1800



### Віковий розподіл слухачів російськомовної музики



# Старші покоління більш схильні ностальгувати і надають менше значення мові



Більшість респондентів старших 46 років, які слухають російськомовну музику декларують свою байдужість до того, якою мовою вони звучить: їм подобаються ці хіти, їх стиль і це для них важливіше: *«Для мене пісні - це думки, а думки Б.Г, Макаревіча, Пугачьової мені цікаві» Жінка 48 років*

## Чому ви слухаєте музику російських виконавців?

|   | 16-25 років | 26-35 років | 36-45 років | 46-60 років |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Це частина моїх спогадів і особистої історії                                  | 66%         | 63%         | 84%         | 93%         |
| Це хіти, які я люблю  | 23%         | 25%         | 46%         | 70%         |
| Мені байдуже, якою мовою звучить музика                                       | 22%         | 16%         | 22%         | 64%         |
| Мені подобається їхній стиль та музика  | 25%         | 20%         | 26%         | 44%         |
| Інше: Я слухаю старі російськомовні пісні українських виконавців              | 15%         | 29%         | 3%          | 0%          |
| Це звична для мене мова, мені зручніше / комфортніше слухати саме таку музику | 6%          | 8%          | 1%          | 7%          |
| Слухаю, бо це популярна музика в моєму оточенні                               | 3%          | 3%          | 1%          | 5%          |
| Інше: Я слухаю російських виконавців, що проти війни                          | 0,40 %      | 0,90 %      | 0,00 %      | 0,00 %      |

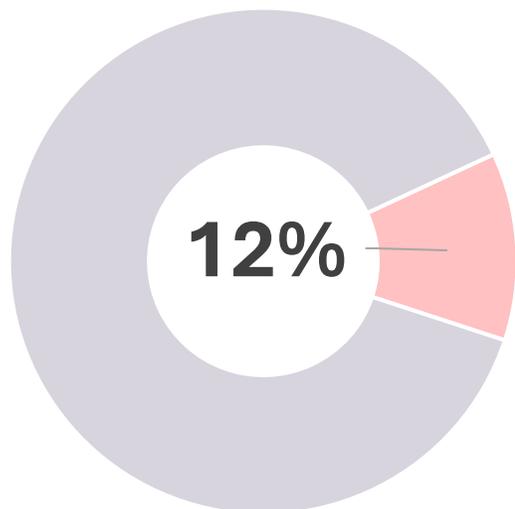
# Молодь більшою мірою зважає на персону, треки якої звучать, а ніж на мову виконання

Молодь допускає для себе прослуховування російськомовних треків частіше за старших осіб, але вони пояснюють це тим, що їх «російськомовний плейлист» переважно не пов'язаний з російськими виконавцями (але рідко – це виконавці, які відкрито демонструють російськомовну позицію».

## Слухають музику російською

Якою або якими мовами ви слухаєте музику, коли перебуваєте на одинці або в навушниках?

N=1800



Вибірка N=1800 респондентів

## Деякі респонденти спонтанно згадували вплив мас-медіа на прослуховування російських пісень

*«Якщо Я слухаю музику на російській мові, то це старі пісні укр артистів, або артисти які не є з Росії, а з іншої якоїсь країни які пишуть пісні на російській мові. Але мені важливо щоб вони підтримували припинення війни. Наприклад: Казахстан» (Жінка 25 років)*

*«Якщо це російський виконавець то тільки якщо він виїхав з РФ та відкрито проти війни, або можу слухати українських виконавців але на російській, але це відбувається не публічно, для того щоб не пропагувати це, бо взагалі допоки йде війна на публічному рівні це точно тільки українська» (Чоловік 22 роки)*

*«Я слухаю старі пісні українських виконавців , які були написані російською мовою. Російських виконавців не слухаю» (Жінка 24 роки)*

*«Слухаю Стрикало і Земфіру. Каплан українець, у Земфіри дуже чітка позиція» (Жінка 16 років)*



+ 380 50 50 808 58  
+ 380 98 114 76 57



м.Київ, вул.Костьольна 8, оф.27



[www.discovery-research.com.ua](http://www.discovery-research.com.ua)

Мистецтво знаходити вірний шлях